

Közlekedési adó Szegeden.

— Balogh Károly javaslata. — Adó a villamosjegyek, kocsik, omnibuszok és autók után. —

(Saját tudósítónktól.) A háboru négy esztendeje alatt fölöttébb megszorodtak a város kiadásai. Ma, amikor még nem tudható, hogy mit hoz a jövő, mily mértékben és mily irányban szaporodnak a biztosra vehető kiadások, a város tanácsának kötelessége oly jövedelmi forrásokról gondoskodni, amelyekkel fődözni tudja majd a várható kiadásokat. Ezt célozza Balogh Károlynak, a városi pénzügyi tanácsnokának alább következő beadványa és javaslata; amelynek révén tekintélyes összeg gyűlne össze a biztosan elkövetkezendő többletkiadások egyenlítésére.

Balogh Károly, aki a közéletmezési hivatalnak vezetője is, ebben a minőségében most élvezi hat hétre terjedő szabadságát. A tanácsnok a szabadságidejét nem tölti tétlenül és nem élvezi a pihenés jól megérdemelt óráit, hanem nap-nap után ott található a városházán, pénzügyi tanácsnoki hivatala helyiségében, ahol egyre azon dolgozik, hogy a város pénzügyi helyzete föl ne boruljon és keresi azokat a módokat, amiknek révén a város az egyre szaporodó kiadásokkal szemben fedezetet találhat az újabb bevételi összegekből.

A pénzügyi tanácsnok most készült el a közlekedési adóról szóló szabályrendelettel és ma a városi tanácshoz beadványt intézett, amelyben rámutat a város háztartásának érdekeire, jövő fejlődésének biztosítására, hitelünk megővésére és a közjöveldelmeknek oly módon való fokozására, hogy a községi pótdadó terheit fokozni ne kelljen. A beadvány a következő:

Tekintetes Tanács! A város háztartásának nagy érdeke, jövő fejlődésünk biztosítása, szilárd hitelünk megővése kötelességévé teszi a város tanácsának azt, hogy a közjöveldelmeket fokozza és pedig lehetőleg oly módon, hogy a községi pótdónak súlyos terhei még súlyosabbá ne tétessenek.

A városoknak igénybevehető adójövedelme a domesticán kívül igen korlátozott határok közé van szorítva, mert azokat maga az állam veszi igénybe és számunkra nem marad más, mint azok a morzsák, amelyekről az állam megelégedezett, vagy figyelmét elkerülte.

Ily természetű adó: a közlekedési adó. Ezt az adót Budapest székesfőváros közönsége 1918 év január elsőjől kezdődő hatállyal a maga háztartása részére biztosította s a vonatkozó szabályrendelet kormányhatósági jóváhagyást nyert.

A székesfővárosi szabályrendelet nyomán új közjöveldemforrás gyanánt elkészítettem Szeged sz. kir. város törvényhatóságának egész területére vonatkozó közlekedési adó-szabályrendelet tervezetét, amelyet ide mellékelve tisztelettel bemutatok. Kérem a tek. Tanácsot, méltóztassék a bemutatott szabályrendelet-tervezetet tárgyalás és javaslatfételre a pénzügyi és jogügyi bizottságnak kiadni és annak folytán a szabályrendeletet elfogadás végett a június havi közgyűlésnek beterjeszteni.

Azon meggyőződésben vagyok, hogy a közlekedési adót különösen megokolnom nem szükséges. Az adó behozatalára reánkényszerít maga az élet. Ebből az adóból remélhető évi néhány százezer korona jövedelemre a város háztartásának parancsoló szüksége van. A szociális igények teljesítése elől, a melyeket a város háztartásával szemben, napról-napra fokozódó mértékben támasztanak, kitérni nem szabad, nem lehet. Azokat ki kell elégíteni, mert ott, ahol a mai nagy idők nagy eseményeivel lépést nem tartanak és az eseményeket helyes irányba vezetni nem tudják, az események keresztülgázolnak mindenben és nyomában a rettenetes pusztítás képe jelentkezik.

A jogos igények kielégítéséhez pedig pénz kell a városnak, még pedig igen sok

pénz. Ezért van szükség, a többek közt a városi közlekedési adóra.

Balogh Károly beadványa utóirataként közli, hogy a szegedi közúti vaspálya r. t. 1917 évi üzleteredménye szerint a villamos vasutat igénybe vette 10,406.972 személy. Befolyt eladott jegyek árából 1,164.059 kor. 46 fillér, tehát személyenkint 2 filléres adót számítva, csupán a villamos vasut után a jövedelem évi 208.239 kor. 54 fillér lenne. Ez az egyetlen adat is mutatja, hogy milyen tekintélyes összegre tehet szert a város háztartási budgetje a tervezett közlekedési adó révén, amit a polgárság — miután a közlekedési eszközök igénybevétele alkalmával csak pár fillér kiadásról lenne szó — alig érezne meg. A közlekedési adóról szóló szabályrendelet szerint a következők fizetnék az adót:

1. Akik a városban a személyforgalmat lebonyolító közlekedési eszközöket (közúti jellegű vasut, társaskocsi, autóbusz, helyi-hajó stb.) veszik igénybe;

2. akik a város területén akár saját, akár közhasználatra személyszállító járművet tartanak forgalomban;

3. akik a város területére fővárosi, vagy vidéki rendszámú, vagy hazai rendőrhatalósági forgalmi engedélyhez nem kötött fővárosi, vagy vidéki közúti, vagy vízi gépereiű személyszállító közlekedési eszközzel (két és háromkerékű motor, automobil, motorcsónak stb.) érkeznek.

A szabályrendelet szabályozza mindazokat és mindazon járműveket, akik és amelyek az adómentesség előnyeiben részesülnek. A közlekedési adótétel az 1. pontban felsorolt eszközök igénybevételenél személyenkint 2 fillér, oda- és visszautazás alkalmával 4 fillér. Külön adókulcsa van a bérlet- és szabadjegytulajdonosoknak, ugyancsak a közúti jellegű vasutaknak, gépkocsiknak, társaskocsiknak, helyi hajóknak. Az egyfogatu kocsik tulajdonosai évenként 200, a kétfogatu kocsik tulajdonosai 250, míg az autók tulajdonosai 300 korona adót fizetnének. A város területére érkező fővárosi (vagy vidéki) rendszámú két- és háromkerékű motor veze-

Heten Uhéba ellen

vagy

Akit akartok!

Cs. és kir. közéleti érzékenységeté Szekspir, Siller és Spriccer után. A költők sajátkezü gépirásából kiadja dr. Közlő János.

I. szin. Asztrologus szoba.

Arminius vezér (Mágusi tekintettel fürkészi az első csillag feljöttét. (Emerson, Carlyle Mór, Pásztor és Juhász Gyulai Pali balfenekén el. Rotációs zaja a távolból.)

A gép forog, az alkotó pihenhet.

Fellépni vagy nem lépni: ez a kérdés.

Ó, hallom, hallom a jövő dalát,

Csak még nem tisztán: nép vagy munka-párt?

Addig várjunk csak hoszu méla lesben

És írjunk gyorsan cicerót, rovást.

Mit gondolkod, mit gondolsz, hercegem?

István herceg (a felelősség érzetében)

Azt gondolom, hogy gondolkodni gond,

A fecské szárnyal s körmöl a vakond. (Ex.)

Változás. Iparpalota előtt a Gréve téren.

Népség, polgárság, iparosok, Cézárook és más cipészek.

Dániel (Prófétai hangon)

Kibontom ime zászlóm győzedelmes

Piros színét, mely, mint a paprika

És mint egy szebb jövőnk pirkadatja,

Hogy függetlenségi és radikális

Eszméimet segítsem a sikerre.

Jelszóm: ipar és elegancia,

Mind (esküsznek a felkelő nap fényében)

Jelszónk: ipar és elegancia,

Mégis huncut a német s francia!

Dániel (hívással)

Egyenlőség, szabadság bármilyen áron!

Többen.

Helyes, helyes, szabadság gyári áron.

(Exeunt in Profétam.)

Változás. Árva trónszék.

Hírnök (jön és pihegve szól)

Ó árvák atyja, Pál fia, te jó ur.

A köztisztviselői nyomorúság

Már egbe sir fel és a földre sujt,

De nemkülönben tény az és való,

Hogy árvaságra jut a munkapárt.

Ezért jövőnk im hozzád Gábríelként,

Hogy szűz polgárerényed tisztelői,

Eléd helyezzük illő hódolással

Trónárvaszéked tiszta zsámolyához

Az első kerület mandátumát!

Don José.

Urak, tömör leszek, miként Tömörkény.

Sőt Tacitus. Tehát elvállalom.

S e pillanatra büszkén mondom: ez szép!

Szép Fülöp.

Ó kérlek! Ez tőlem kötelesség. (Exit.)

Változás. Palota az artoisi téren. Népség,

polgárság, üzletvezetőség.

Zsolt ura. (lakából leszáll hű magyarjai közé.)

Nagyon megtisztelő bizalmatok

S amit ígérek, az nem eszmatok.

A volt 48 volt fölvelem nekem

S az alkotmány a másik elemem.

Ma mind a kettő sorsunk dus kegyéből

Együtt im kormánypárti tényező

S így pártunkon van ész, jog és erő.

Nép.

Urur, urur, a programodban ott van

Minden, mi szem, száj ingere valóban.

Egy hang a népből:

Teheti, mert vasuti.

Örök és ellenörök.

Le vele. (Exeunt in Resti.)

Békétlenek.

Váltsunk helyet mi is hát buba, gondba;

Bekoronázni menjünk még a Bohnba!

(Ex.)

Változás.

Arminius. (a három csillagot nézve, akik már feljöttek.)

Szegény hazám, szegény szűkebb hazám

Mért rejted véka alá csillagod,

Mely demokra fényben úgy ragyog,

Miként ivlámpa a Széchenyi-téren,

Vagy igazgyöngy a Kup Gyula szemében,

Lement a nap, de jöttek csillagok

És nemsokára meglesz a fiastyuk.

Herold.

Vezér egy cikket írj és győzni fogsz

Időn, enyészeten és helyi klikken!

Tollus Arminius Cicero.

Föl, tollra hát. Hozd a szent könyveket,

Tudás, igazság és jog bibliáit!

Ügyvivő. (Leemeli a poleról Clopytól Bokányiig az összes cicerókat.)

Vezér:

Írjunk tehát: — Miként 1900

És 11 május 20-ikán

Megmondtam Váltógazdaság az ország

Kormányzatában című cicerómban

S Kakuszi Pál turós lova nem indul

Című vonal alattink is megirta

A dolgok ily körülállása folytán

A helyzetnek az a szignatúrája,

Hogy providenciális bölcseséggel...

S megint elülről és ilyen mederben.

Apród.

S lesz benne, nemde, egy csöpp szociális

Olaj s elolvashatja a király is,

Sőt első Vilmos, Vázsony hercege!

(Uj csillagok tűnnek föl és le szaporán.)

Változás. Mitteleurópa belseje.

Péter király (karszékében olvas.)